

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I FALUN**
Föredragande
Matilda Ståhl

DOM
2018-09-06
Meddelad i Falun

Mål nr
2557-18

SÖKANDE

Kauno tiltai Sverige AB, 556978-1429

Ombud: Advokat Rafail Poumeyrau och jur. kand. Sara Pettersson
Grey Advokatbyrå AB
Birger Jarlsgatan 12
114 34 Stockholm

MOTPART

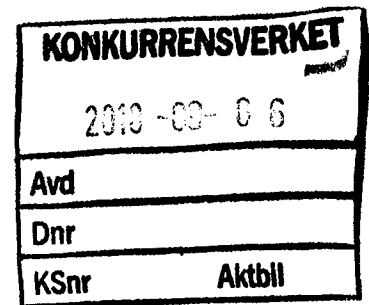
Trafikverket
781 89 Borlänge

SAKEN

Offentlig upphandling

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår ansökan om överprövning.

Dok.Id 229762

Postadress
Box 45
S-791 21 Falun

Besöksadress
Kullen 4

Telefon
023-383 00 00
E-post: forvaltningsrattenifalun@dom.se
www.forvaltningsrattenifalun.domstol.se

Telefax
023-383 00 80

Expeditionstid
måndag–fredag
08:00–12:00
13:00–16:00

YRKANDEN M.M.

Trafikverket genomför en upphandling avseende utförande av ny väg 1053 inom Malung-Sälens kommun, Dalarnas län (CTM ID 179903). Upphandlingen genomförs genom ett öppet förfarande enligt lagen (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU). Trafikverket meddelade tilldelningsbeslut den 1 juni 2018 varvid ett anbud från Peab Anläggning AB antogs. Kauno tiltai Sverige AB bedömdes inte ha uppfyllt kvalificeringskraven och togs därför inte upp till prövning.

Kauno tiltai Sverige AB (Kauno) ansöker om överprövning och yrkar att förvaltningsrätten beslutar att upphandlingen inte får avslutas förrän den har gjorts om.

Enligt Kauno är kravet på erfarenhet av nybyggnation oproportionerligt eftersom motsvarande erfarenhet kan uppnås genom andra typer av uppdrag, till exempel ombyggnationer. Bolaget menar också att kravet på erfarenhet av nybyggnation är diskriminerande eftersom termen nybyggnation inte används på samma sätt i Lettland som i Sverige. Det referensobjekt som bolaget valt innebär att en redan existerande bro har sprängts bort och att existerande väg grävts upp samt att bolaget sedan byggt en ny bro och lagt en ny väg. Detta har med lettiska byggtermer benämnts som en ombyggnation även om det rent materiellt innehåller samma typ av arbete som avses i nu aktuella upphandling. Genom referensobjektet torde man få samma erfarenhet som vid en nybyggnation men utestängs ändå på grund av att upphandlande myndighet valt att avgränsa kravet till enbart erfarenhet av nybyggnation.

Trafikverket har efter tilldelningsbeslutet hänvisat till helt nya aspekter vid bedömningen av tekniska och yrkesmässig kapacitet, nämligen vikten av att känslig naturmiljö skyddas. Detta framgår enligt Kauno inte av förfrågningsunderlaget och strider därför mot transparensprincipen. Det är inte heller nödvändigt att ställa krav på erfarenhet av nybyggnation för att säker-

ställa att anbudsgivarna har erfarenhet av att arbeta i känsliga naturmiljöer eftersom även ombyggnader kan göras i sådana miljöer och kravet är därmed också oproportionerligt.

Trafikverket motsätter sig Kaunos yrkande att upphandlingen ska göras om. Trafikverket anför i huvudsak följande. Den aktuella upphandlingen avser en omfattande entreprenad avseende nybyggnation av väg inklusive två nya broar. Nybyggnation respektive ombyggnation av väg och bro innehåller olika typer av svårigheter och kräver olika typer av erfarenhet. Vid nybyggnation av väg och bro krävs att man har erfarenhet av att bygga i obruten terräng med allt vad det innebär av hänsynstagande till omgivande mark och markförhållanden avseende flora och fauna. Dessutom innebär nybyggnation av väg ett omfattande och komplext arbete med den så kallade terrassen, vilket sedan avgör vad överbyggnaden av vägen vilar på, vilket i sin tur avgör om slutresultatet blir korrekt. Kauno har anført att ombyggnation är mer komplicerad än nybyggnation men bortser från att komplikationerna till stora delar inte är jämförbara och att erfarenhet av svårigheterna vid ombyggnation inte kompenserar för bristande erfarenhet avseende svårigheterna vid nybyggnation. Upphandlingsdokumenten innehåller inget oproportionerligt krav avseende tidigare erfarenhet utan kraven är väl avvägda för denna entreprenad. Kraven är nödvändiga och de kan inte ersättas av mindre ingripande åtgärder som skulle innebära ett mindre hinder för konkurrensen.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Förvaltningsrätten har att pröva om det på grundval av vad Kauno anført är visat att Trafikverket brutit mot någon av de grundläggande upphandlingsprinciperna eller någon annan bestämmelse i LOU och att detta medfört att Kauno lidit eller kan komma att lida skada (20 kap. 6 § LOU). De grundläggande principerna innebär att upphandlande myndighet ska behandla leverantörer på ett likvärdigt och icke-diskriminerande sätt, genomföra upphandlingar på ett öppet sätt samt iaktta principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet (4 kap. 1 § LOU).

Kauno har anfört att Trafikverkets krav på erfarenhet av nybyggnation av väg och bro är oproportionerligt eftersom även ombyggnation kan innefatta motsvarande tillvägagångssätt och i sitt utförande vara mer komplext än en nybyggnation. Trafikverket har anfört att nybyggnation och ombyggnation har olika typer av svårigheter som kräver olika typer av erfarenhet. Som exempel nämns att man vid nybyggnation dels utför arbetet i obruten terräng och måste ta hänsyn till omgivande markförhållanden, dels att det omfattar ett komplext arbete med den så kallade terrassen som vägen vilar på. Det aktuella uppdraget rör nybyggnation av väg samt bro. Förvaltningsrätten finner inte anledning ifrågasätta Trafikverkets ståndpunkt att en nybyggnation skiljer sig från en ombyggnation på de punkter som myndigheten har anfört. Kravet på erfarenhet av nybyggnation är därför ändamålsenligt för den aktuella upphandlingen och Kauno har därmed inte visat att kravet är oproportionerligt.

Kauno har också anfört att det är diskriminerande att använda en term som nybyggnation när uppdrag som utförs i andra EU-länder kan ha, helt eller delvis, karaktären av nybyggnation även om det benämns på ett annat sätt. Som exempel har nämnts Kaunos referensuppdrag där benämningen varit ombyggnation även om det rört sig om att först riva befintlig väg/bro för att sedan uppföra en ny väg/bro. Förvaltningsrätten har ovan kommit fram till att det krävs olika erfarenhet för nybyggnation respektive ombyggnation. Förvaltningsrätten anser inte att Kauno visat att deras referensuppdrag, som med lettiska termer benämns ombyggnation, är att betrakta som en nybyggnation. Kauno har därmed inte visat att kravet på erfarenhet av nybyggnation är diskriminerande utifrån rent språkliga termer som skiljer sig åt mellan Sverige och Lettland.

Kauno har även anfört att Trafikverket, i strid med transparensprincipen, kommer med nya krav i sina yttranden som inte framgått av förfrågningsunderlaget. Trafikverket har i sina yttranden uppgett att det vid nybyggnation

krävs att man har erfarenhet av att bygga i obruten terräng med allt vad det innebär av hänsynstagande till omgivande mark och markförhållanden avseende flora och fauna. Förvaltningsrätten anser inte att erfarenhet av att bygga i obruten terräng och erfarenhet av hänsynstagande till omgivande mark är att betrakta som nya, separata krav utan de får anses ingå i det i upphandlingsdokumentet uppställda kravet på erfarenhet av nybyggnation. Förvaltningsrätten anser därmed inte att Kauno har visat att Trafikverket ställt nya krav som inte framgår av upphandlingsdokumentet och på så vis agerat i strid med transparensprincipen.

Kauno har slutligen anfört att i det fallet att domstolen inte anser att kravet på erfarenhet av att värna om känslig naturmiljö samt arbete i obruten terräng strider mot transparensprincipen ska det åtminstone anses strida mot proportionalitetsprincipen att kräva erfarenhet av nybyggnation för att säkerställa att anbudsgivare har dessa erfarenheter eftersom nybyggnationen inte behöver ske i känslig naturmiljö eller obruten terräng och ombyggnationer mycket väl kan ha utförts i känslig naturmiljö. Förvaltningsrätten har ovan kommit fram till att det inte rör sig om nya, separata krav utan att erfarenhet av att värna om känslig naturmiljö samt arbete i obruten terräng får anses ingå i kravet på erfarenhet av nybyggnationer. Det är ostridigt att en ombyggnation kan utföras i känslig naturmiljö, detta är dock inte relevant i nuvarande bedömning eftersom det som efterfrågas är erfarenhet av nybyggnation. Förvaltningsrätten har ovan bedömt att Kauno inte har visat att man uppfyller kravet på erfarenhet av nybyggnation och att bolaget inte visat att kravet på erfarenhet av nybyggnation är att betrakta som oproportionerligt. Förvaltningsrätten anser därför att Kauno inte heller i denna del visat att Transportstyrelsen har agerat i strid med proportionalitetsprincipen.

Sammanfattningsvis finner förvaltningsrätten att Kauno inte har visat att det föreligger skäl för ingripande enligt LOU. Ansökan om överprövning ska därför avslås.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 3109/1C LOU).

Lennart Andersson
rådman

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens avgörande ska skriva till Kammarrätten i Sundsvall. **Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.** Adressen till förvaltningsrätten framgår av avgörandet.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av avgörandet. Om avgörandet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när det kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag som avgörandet meddelades. För offentlig part räknas tiden för överklagande alltid från den dag avgörandet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

Prövningstillstånd i kammarrätten

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Överklagandets innehåll

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person- eller organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Även adress och telefonnummer till arbetsplatsen ska anges, samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning.

Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-post-adress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges.

Om samtliga ovan nämnda person- eller adressuppgifter har lämnats tidigare i målet och fortfarande är aktuella behöver de inte uppges igen. Om någon uppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. uppgift om det avgörande som överklagas – förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för avgörandet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens avgörande som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Forts. nästa sida

Avtal före laga kraft i vissa mål

I vissa mål får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättsens avgörande har löpt ut. Detta gäller mål om överprövning enligt

- lagen (2007:1091) om offentlig upphandling,
- lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster,
- lagen (2011:1029) om upphandling på försvars- och säkerhetsområdet,
- lagen (2016:1147) om upphandling av koncessioner,
- lagen (2016:1145) om offentlig upphandling, eller
- lagen (2016:1146) om upphandling inom försörjningssektorerna

I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättsens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan fyra förstnämnda lagarna och i 20 kapitlet i de två sistnämnda lagarna.

Ytterligare information

Behöver ni fler upplysningar om hur man överklagar kan ni vända er till förvaltningsrätten.